

VESTI IZ SLOVENIJE

ALI RES NI SLOVENCEV V TRSTU? — Italijanska zagriženost proti Slovincem znova raste. Ko so si malo pomagali od poraza v svetovni vojni in ko so jim postali zapadni zavezniki v strahu pred komunizmom prijazni, je začel rasti Italijanom greben. Na vsak način hočejo, da bi Trst pripadel Italiji. Zelo nerodno jim je, da so okoli Trsta in v Trstu samem tudi Slovenci. Lahki bi radi svetu dokazali, da jih ni. Zadnji mesec, septembra, so posebno divjali proti slovenskim šolam. Pri tem so pokazali, da so se mnogo naučili od fašizma in da niso od tega nič pozabili.

ČASOPISNA GONJA PROTI SLOVENSKIM ŠOLAM. — Predvsem pišejo Italijani v časopisu proti vpisovanju v slo-

venske šole. Ta gonja je preračunana na to, da se bodo slovenski starši ustrašili ter otroke vpisali v laške šole. Gonjo je vodil naslednik nekdanjega znane tržaškega lista "Piccolo", "Giornale di Trieste." Ta je prišel v Trst 8. oktobra, kjer je napadal Slovence in njih prizadevanje, da bi se slovenski otroci učili v slovenskih šolah. Temu listu so pomagale večerne "Ultimissime," posebno strupena pa je bila "Emancipazione" (tednik). Gonja je hudo napadala ameriškega oficirja Simonija, ki je leta 1945 prevzel šolske zadeve, in profesorja Baraga, ki je načeloval oddelku za slovenske šole. Očitno so jima, da sta hotela Trst nasilno posloveniti in sta v sredi mesta postavila slo-

(Daleč na 3. strani)

NOVI GROBOVI

Emma M. Drobnic

Že v januarju je zbolela gospa Emma M. Drobnic, roj. Drassler na 1094 E. 76 St., in umrla v nedeljo zvečer ob 7 uri na domu. Rojena je bila v Allegheny, Pa. Stara je bila 53 let. Za njo žalujejo soproj Victor in otroci James Victor, Mary, Frank, bratje in sestre Frank R., Louis L., Philip M., v La Grange, Ill., Frances, Joseph A., Lillian Tapley iz Ellsworth, Maine, in Mildred Vučetič. Bila je članica društva Danica št. 11 SDZ in št. 25 SZZ. Truplo leži na mrtvaškem odru v pogrebni zgradbi Grdina. Pogreb bo oznanili kasneje.

Louis Kosmač

Po dolgi bolezni je umrl v Lakeside bolnišnici Mr. Louis Kosmač, star 68 let, stanujoč na 5818 Bonna Ave. Rojen je bil v vasi Stebali, župnija Moravče. Od tam je prišel v Cleveland pred 43 leti. Delal je pri Leece Neville Co. Bil je član društva Vodnikov venec št. 147 SNPJ. Žena Tereza mu je umrla pred 14 meseci. Tu zaupača hčer Mrs. Elizabeth Smole, sinove Joseph Manca, Louis Jr., Edvard in šest vnukov. Pogreb bo v torek jutraj ob 8:45 iz Zakrajškovega pogrebne zavoda v cerkev sv. Vida in na pokopališče Kalvarijo.

Matt Haffner

Po dolgi in mučni bolezni je preminul na svojem domu na 14218 Thames Ave. Matt Haff-

Trl na dan

Najboljše, kar je mogel predsednik Truman doseči v tej kampanji je bilo to, da se je proti njemu izjavil John L. Lewis, predsednik premogarjev. Večje pohvale predsednik ni mogel dobiti.

Edino, česar se mora Mr. Truman zdaj pa do volitev otepati je to, da se ne bi izjavil zanj Wallace. Dokler je pa Wallace proti njemu, ima Truman še vedno priliko.

Ko je sovjetski delegat izjavil, da bo bojkotal zaslišanje pri Zvezi narodov glede blokade v Berlinu, je s tem javno priznal, da je Sovjetska na zelo slabih nogah. Samo močan lahko nekaj stori in si upa potem to tudi zagovarjati. Zdej svet ve, koliko bije ura v Kremlinu.

Generalne stavke v Franciji

Pretep med rudarji, vojniki in policijo — Delo v pristaniščih stoji — Stalinova peta kolona je na barikadah

Pariz. — Tisoči delavstva, ki stavkajo in ki jih vodijo komunisti, so prišli v neposredno borbo s 500 vojniki in člani republikanske varnostne garde in se neprestano pretepali nekaj ur pri Micheville Stelworks v bližini Nancy-a. To je prva večja rabuka stavkoječih rudarjev, ki so v generalni stavki v celotni Franciji. Bil je ubit menda samo en rudar, jugoslovanskega porekla, nekaj deset pa je bilo ranjenih. Razširja se nevarna misel, da stopijo v stavko tudi železničarji, pristaniški delavci, delavci v elektrarnah in plinarnah tako, da bi vsa Francija bila zopet v hudi prometni in gospodarski krizi. Vlada je enostavno odredila vsem delavcem plinaren, da morajo iti takoj nazaj na delo ter predpisala denarne globe in zaporne kazni za tiste, ki se ne bi vrnili. Skoro vsak francoski pristaniščar stoji, ker stavkajo trgovski mornarji. V Parizu so neprestano posvetovalja in razgovori med skupinami, da bi se stavke ustavile, pa bo to zelo težko, ker imajo komunisti političen interes, da stavke nadaljujejo in širijo ter s tem podpirajo sovjetsko stališče v Zvezi narodov v neposredni okolici njenega zborovališča.

Med Slovenci po svetu

Iz Portugalske

Slovenski romarji v Fatimi se spominjajo Ameriške Domovine in izročila jo Mariji ljubo domovino in njene katoliške voditelje: Fatima 13. 9. 1948. Ignacij Lebar, Anton Mauček, Jože Bergant, Drago Senica, Ivan Utros.

Proti-Titovska "Nova Borba" v Pragi

Antititovski Jugoslovani v Pragi so dobili od češkega ministrstva za informacije dovoljenje, da izdajajo list "Nova Borba." (Komunistično glasilo v Beogradu se imenuje "Borba.") V prvi številki Nova Borba, ki je tednik, razglasa, da bo skušala boljše vizirati jugoslovansko komunistično partijo. Sodijo, da bodo list skrivaj širili tudi v Jugoslaviji.

gocen spomin. Leta 1920 se je poročil z zavedno Slovenko Magdico Mavček (z D. Bistričce). Leta 1921 je odšel v Ameriko in bil zadnjih 25 let zaposlen kot strokovnjak v barvni industriji. Prihodnji marec bi praznoval 25 letnico zaposlitve pri eni in isti tvrdki. Minuli četrtek ga je tik pred odhodom v službo zadela možganska kap. Nemudoma so ga spravili v bolnico. Bil je nekaj časa še pri zavesti in prejel sv. zakramente z umirajočo. Toda ni bilo pomoči. Zapuška žena Magdico, že poročeno hčerko Marico in dva sinova Steve in Rudi, mlada vojaka iz zadnje vojske. Huda prizadetost družini izražamo naše iskreno sožalje. Pokojni Števan pa naj mirno počiva na družinskem prostoru na pokopališču sv. Jožefa in uživa nebeško plačilo!

Lausche na radiju

V obliki vprašanj in odgovorov so sestavljene zanimive izjave in pojasnila, ki jih daje Frank Lausche. Tako je povedal, da je bil proračun izdatkov za časa njegove vlade v Ohio 59,000,000 dolarjev, republikanski guverner pa je to svoto takoj v naslednjih dveh letih dvignil na 90,000,000 dolarjev. Lausche je pripomnil, da to svoto država Ohio ne more stalno prenašati, ker je za normalne dohodke države previsoka.

Svetovno prvenstvo še vedno ni odločeno

Boj v žogometu med clevelandskim krožkom Indians in med bostonskim Braves, še vedno ni odločen. Dozdaj sta krožka igrala 5 iger, od katerih so dobili Clevelandčani 3, Boston pa 2.

Danes bosta krožka igrala v Bostonu. Ako bo danes Cleveland zmagal, potem bo iger konec in Cleveland bo zmagovalac. Ako pa tudi danes Boston dobi, bosta igrala še jutri in kdor bo zmagal jutri, bo svetovni prvak v žogometu. Zmagovalac mora namreč zmagati v 4 igrach.

Prvo igo v Bostonu je dobil Boston, drugo Cleveland. Potem je zmagal Cleveland v petek in v soboto, večer je pa izgubil. V športnem svetu so zadržani, da bo Cleveland zmagal tudi v nedeljo, toda sreča je bila naklonjena Bostonu.

Večera je gledalo igo v clevelandskem stadionu rekordno število gledalcev, namreč 86,288. Še nobeno igo v zgodovini žogometa ni gledalo toliko gledalcev. Okrog 9,000 ljudi je moralo stati, ker ni bilo dovolj sedežev na razpolago.

PRISPEVKI SO DOŠLI ZA LAUSCHETOVO KAMPANJO

Za denarno pomoč v Lauschetovi kampanji so prispevali v našem uradu sledeči: Frank Mervar Dry Cleaning Co. 5372 St. Clair Ave. je daroval \$25. John Kramer, lastnik Kramer's Vinery, 5301 St. Clair Ave. je utrdil prispeval \$25. Poznani Frank Leskovic iz Hubbard Rd., Madison, Ohio, je pa poslal \$5.

Prav lepa hvala vsem za dobrodušen dar. Priporočamo še drugim, da bi kaj prispevali v ta namen. Za uspešno kampanjo je potreben denar, katerega imajo Lauschetovi nasprotniki na kupe.

400,000 mož nove policije v sovjetski Nemčiji

Berlin. — Ugotovljeno je, da so sovjeti in nemški komunisti organizirajo veliko policijsko silo 400,000 mož, ki jih rekrutirajo iz vrst nemške mladine. Komunistične oblasti vzhodne cone Nemčije pravijo, da jim je tak nova policija potrebna zaradi preprečevanja sabotaže v tovarnah in radi preprečevanja ognja, požarov, da bodo čuvali ruske vojske in njihova poslopja, da bodo stražili poslopja komunistične stranke in komunističnih uradov. Rusi si drugače ne morejo pomagati radi vedno večjega odpora med nemškim prebivalstvom proti njim.

Novi člani odborov Zveze Narodov

Sestanek med predsednikom Varnostnega Sveta in Višinskim

Pariz. — Predsednik Varnostnega sveta Zveze narodov delegat Argentine Barmuglia, vodi akcijo, da bi se našel izhod v berlinskem vprašanju in sporu med zapadnimi državami in Sovjetsko zvezo. Sestal se je s sovjetskim delegatom Višinskim in z ukrajinskim delegatom Manuilevskim. Višinski in Barmuglia sta dala po sestanku izjave, da sta z uspehom razgovora zadovoljna.

Pri formalni seji Zveze narodov so dobile države Kuba, Norveška in Egipt mesta v Varnostnem svetu za dve leti, namesto Kolumbije, Belgije in Sirije. V ekonomski in socialni odbor Zveze narodov pa so bili izvoljeni zastopniki Kitajske, Francije, Indije, Peru, Belgije in Chile. Vsi ti mandati trajajo po dve leti.

Nov poizkus, da se reši berlinska kriza

Pariz. — Delegati Kitajske, Kanade, Belgije, Argentine Kolumbije in Sirije so se sestali da posebej, izven uradnih oblik razpravljajo mednarodni položaj v zvezi z berlinsko krizo. Objavili niso nikakega poročila. Pričujejo, da bo ena izmed neprijetnih stvari predlog, da vse države, ki niso same sodelovale v berlinski stvari pozovejo vesele naj ta spor in krizo nehajo in še posebej, da naj Sovjetska Unija takoj preneha z blokado Berlina.

Razne najnovejše svetovne vesti

HAAG, NIZOZEMSKA. — Sestanki med nizozemsko vlado in zastopniki Indonezije so imeli ta uspeh, da so napravili sklep o organizaciji začasne vlade za Indonezijo. Vlado bodo sestavili najmanj trije Indonezijci, visokega komisarja pa bo imenovala nizozemska kraljica.

PARIZ. — Francoska vlada je morala poslati več vojaških čet in Narodno gardo v vzhodno Francijo, ki je vsa v nemiru radi stavkoječih rudarjev in drugega delavstva. Predsednik vlade je v radijskem govoru na francoski narod rekel, da komunistična stavka ima že značaj poizkusa delati nasilje in bo zato vlada vporabila vsa sredstva, da vzdrži red in mir ter ohrani veljavo zakonov republike. Predsednik vlade je rekel: "Mi smo priče socialnega nemira, ki ima svoj izvor in vzrok v političnih načrtih gotovih oseb. Nedopustno je, da bi delavci bili proti velikodušni pomoči, ki jo dajejo Združene države Amerike in da bi se sveta pravica stavke zlorabljala tako, da postaja nezno breme za zunanjo politiko domovine. Vsi Francozi naj pomislijo še enkrat in naj poslušajo pametne razloge. V času, ko so zastopniki Združenih narodov v Parizu, in ko jih francoska vlada pozdravlja v imenu francoskega naroda, je nedovoljeno in nedopustno, da gotovi ljudje delajo toliko nered, da izgleda, kakor da bi pravilno izvoljena francoska oblast bila nesposobna zajamčiti potreben red in mir v državi."

WASHINGTON. — Predsednik Truman in državni tajnik Marshall sta se sestala dva krat in po obeh razgovorih dala izjave, da vlada med njima popolno soglasje glede ameriške zunanje politike in da je neumno vsako govorjenje, da bi bilo med njima kako nesoglasje. "Take govorice mnogo škodijo Združenim državam," je rekel Marshall "in jaz jih najostreje obsojam."

Na dveh sestankih sta predsednik Truman in državni tajnik skupno premotirala vse dogodke na skupščini Zveze narodov v Parizu ter končno odločila, da predsednik Truman ne bo poslal posebnega delegata v Moskvo, ker da so Združene države Sovjetski Uniji svoje stališče že dovolj pojasnile. Sovjeti morajo opustiti berlinsko blokado, potem pa so Združene države pripravljene razgovarjati.

PARIZ. — Politični odbor Združenih narodov je z devetimi proti dveh glasovom odobril ameriški načrt glede nadzorstva nad atomsko energijo. Isti odbor je odklonil oba sovjetska protipredloga. Odklonjeni so bili tudi sovjetski predlogi glede ostale razorožitve in jih je britanski delegat označil za sovjetski humbug in prazno propagando.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Iz bolnišnice—

Frank Petek se je vrnil iz Huron Rd. bolnišnice na svoj dom, 20741 Tracy Ave. Za prevoz z ambulanco je preskrbela Mary A. Svetek.

Važna seja—

Podružnica 47 SZZ bo imela važno sejo v sredo ob 7:30 zvečer na 8601 Vineyard Ave. Vse članice naj se udeležijo, ker se bo razpravljalo o bodoči plesni prireditvi.

Slike v knjižnici—

Norwood javna knjižnica, 6405 Superior Ave. bo kazala serijo premikajočih slik. Prva predstava bo v četrtek 14. oktobra. Predstava bo v avditoriju poleg knjižnice. Začetek bo ob 7:45. Vse slike bodo v barvah. Tudi otroci naj pridejo, toda le v spremstvu staršev.

Pozdravi—

Mrs. Anna Skolar, 1219 E. 169. St., pozdravlja iz Kalifornije. — Mr. in Mrs. Joseph Ferra pozdravljata iz daljnega zapada. Obiskala sta Winnipeg, Regina, Humboldt in Vancouver v Kanadi, potem sta obiskala še San Francisco in Los Angeles.

Prva obletnica—

Jutri ob 8:30 b odarovana v cerkvi sv. Pavla na 40. cesti maša za pok. Božo Vukusič v spomin prve obletnice njegove smrti.

Važna seja—

Podružnica Slovenske ženske zveze št. 25, ima nocoj jako važno sejo radi svoje dvajsetletnice. Članice naj pridejo v velikem številu. Moramo vse potrebno sklepati in pripraviti za našo prireditev. Matere naj prispejo tudi obleke in pripeljejo svoje hčerke. Lepo prosimo.

Direktorska seja—

Redna seja direktorija Slov. Nar. Doma na St. Clair Ave. bo v torek 12. t. m. ob osmih zvečer. Pridejo naj direktorji.

Narodni dom—

Ako še niste spremenili svojih delnic SND na St. Clair za članske certifikate, Vas prosimo upravitelja, da to storite, ker je čas le še do 30. novembra 1948. Po tem dnevu bo spreminjanje za letos ustavljeno.

K lurski Mariji—

Letno romanje slovenskih fara v Clevelandu k lurski Mariji na Providence Heights je tudi zadnje nedeljo pokazalo, da smo Slovenci Marijin narod. Kakih tisoč ljudi je prišlo, dasi je bil to dan mnogih drugih katoliških prireditev v mestu in dasi je bil precej neprijeten mraz. Celebiral je veleč. gospod kanonik John Oman, asistiral sta mu Rev. Slapšak in Rev. Cimperman vodja procesije je bil Rev. Tomc, petje pa sta vodila pevovodja Rakar in Srnovrnik. Rev. Godina je pridigal s slovenskem jezikom, Rev. Praznik pa v angleškem. Pete litanije Matere božje so pričarale v nas lepoto veselja z Marijo kot vselej. Saj je to neka prista slovenska pobožnost in način češčenja.

Tridesetletnica oltarnega društva—

Oltarno društvo pri župniji Marijinega Vnebovzeta je nad vse lepo proslavilo svoj tridesetletni jubilej. Že prejšnjo nedeljo je bilo sprejetih 40 novih članic, to nedeljo pa je društvo imelo dopolne svoje slovesnosti v cerkvi, popoldne pa skupno večerjo in slovesnejši sestanek vseh članic in njihovih prijateljev. Bila je polna dvorana ljudi v domu na Holmes Ave. Vodil je Rev. Cimperman, govorili pa so Rev. Čelesnik, Dr. Miha Krek, podpredsednica društva gospa Košmerlj, Mnsgr. Vitus Hribar in duhovni vodja zveze slovenskih oltarnih društev Rev. Slapšak, ki je podal prelepo razmišljanje "Krščanska žena in sv. Evharistija." Končno je prebral še pozdravno pismo škofa Dr. Gregorija Rožmana, ki izraža družbo za tridesetletnico svoja najboljša voščila in pošilja svoj blagoslov.

FATHER JAGER SE ZAHVALUJE VSEM ZA OBISK PIKNIKA

Father M. Jager, župnik v Barbertonu, želi tem potom izreči najtoplejšo zahvalo vsem, ki so se v tako lepem številu udeležili farnega piknika v nedeljo 26. septembra na Tomsikovi farmi. Zahvala naj velja tako domačinom iz Barbertona, kot številnim prijaznim obiskovalcem iz Clevelanda in od drugod. S tem obiskom so pripomogli, da je bil piknik v vseh ozirih res zelo uspešen.

Odpravljene vize med USA in Italijo

Italija ne zahteva več viz za ameriške (USA) državljane, ki pridejo v Italijo za kratek obisk. V zameno Združene države prav tako dovolijo italijanskim državljanom vstop v USA, ako pridejo samo za kratko dobo in ne nameravajo morda ostati tu. Takim turistom izdajo ameriški konzulati v Italiji posebne "visitors's" vize.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 2, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year, \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

1948	OCTOBER	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 199 Mon., Oct. 11, 1948

Ob prvih uspehih dela za begunce

Rim, v oktobru. — Ko se veselimo, da se je posrečilo premakniti begunsko vprašanje precej naprej k srečni rešitvi, tako, da je približno prva tretjina naših slovenskih begunskih ljudi že naseljena v novih krajih, ne bo narobe, če se še malo ustavimo pri tej stvari. Amerikanci ste toliko žrtvovali in še dajate za ta blagi namen, da je prav, da jim več veste o ljudeh, ki zanje žrtvujejo in o njihovi usodi.

Begunci so v letu 1945 bežali iz domovine v prepričanju, da gre za trenutno stisko. Doma so bili obveščeni, da je zmaga komunistov po drugi svetovni vojni samo trenutna in da je treba pred komunisti samo za nekaj dni ali tednov rešiti življenje in povratek v domovino bo zopet odprt.

Begunci so bili prepričani, da je politika Amerike in Anglije z Rusi in Titovci samo posledica nujne vojne potrebe in da so sicer pravilno protikomunistično orjentirani. Iz tega je vse ljudstvo doma sklepalo, da zapadne demokracije nikdar ne bodo dopustile, da bi komunistem nasilno vladali nad vsem narodi Srednje Evrope, tako daleč kot do Dunaja in Trsta. Zato so tudi prišli pod zavezniško upravo z vsem zaupanjem s popolnim prepričanjem, da gredo k svojim resničnim zaveznikom, ki jih bodo kot take sprejeli in ščitili.

Vse to je nekako olajševalo sicer tako težko ločitev od doma. Vse to jim je dajalo tolažbo na potu, vse to jim je vlivalo upanja in zaupanja, da ni še vse izgubljeno tudi zanje.

Doživeli so takoj, ko so prišli preko mase strašno razočaranje, posebno tiste skupine, ki so prišle v oblast Angležem. Ti so jim takoj pokazali pri prvih stikih, da jih smatrajo za nepotrebno. Videli so da je svetovna situacija po vojni resnično popolnoma v nesreči glede srednje-evropskih dežel in da na takojšno vrnitev ni upati. Ne morete si misliti kako strašne boje in muke so imeli ljudje pri tem spoznanju. Pa je to bilo šele prvo in najmanjše razočaranje.

Hud je bil občutek, da vojno zavezništvo Slovencev z zapadnimi narodi, ki so ga Slovenci tako zvesto čuvali vso vojno, ni več nič veljalo. Angleži so činično izpolnjevali dogovore s Titom, ki je bil priznan jugoslovanski komandant in proglasil begunce kot izdajalce zavezniške stvari. Tega nihče med begunci ni pričakoval. Slovenci so imeli v vsakem oziru nad vse čisto vest napram zapadnim zaveznikom, za katere so umirali ves vojni čas. Slovenija ni v ničemer zgrešila niti po vojnem pravu niti po kakih drugih pojmih, kar bi se ji opravičeno moglo očitati s strani zaveznikov. Zapadnim zaveznikom zvesti so bili pred vsem tisti slovenski ljudje, ki so se s koncem vojne znašli v protikomunističnem taboru in med begunci. Uradniki zapadnih sil pa so imeli naročilo, ki so ga tudi izpolnjevali, da so slovenski begunci tudi nekaki prijatelji Nemcev in njihovih sodelavcev med vojno. Hujše žalitve bi takrat beguncem, ki so jim Nemci med vojno napravili ogromno škodo, ne mogel nihče zalutiti v obraz.

Begunci so po kratkih dneh spoznali, da so brezpravna raja, vsem v nadležno nikomur dobrodošli, predmet usmiljenja.

To so bili ljudje najboljšega ugleda, ljudje, ki so vse svoje življenje skušali pridno in vzorno živeti, ljudje, ki so bili v duši prepričani, da niso nikomur na svetu bili nikakoli sovražniki kakor le zlu-komunizmu.

S tem se je pa trpljenje šele začelo. Vse oblasti brez razlike so imele uradna naročila, da morajo begunce čim prej spraviti nazaj domov. Znano je kako strašno napako so v tem oziru napravili Angleži, ko so vrnili okoli 12.000 domobrancev in njihovih svojcev. Ta Vetrinjska tragedija pa je beguncem povedala, da ne morejo od inozemstva pričakovati nič dobrega. Kdorkoli je le mogel, se je vrnil domov, raje kot da bi po svetu prenašal gorje poniževanja.

Ostali so sami taki, ki so res vedeli in bili prepričani, da jih doma čaka smrt in pa taki, ki za nobeno ceno niso hoteli v režim, ki je napovedoval popolno poganstvo v vsem življenju. Ostali so ljudje ki so bili prepričani, da radi večjega blaga svojega naroda in svojih otrok ne smejo riskirati vrnitve. Ostali so odločni, načelni ljudje, ki so sklenili, da se bore proti komunistom do konca življenja, če bo treba. Ti so potem prevzeli nase vse klevete in očitke vdano in modro, v prepričanju, da bo prišel čas, ko bo zapadni svet uvidel svojo takratno strašno zmoto.

V tem prvem času begunskega življenja tam v Ameriki se niste niti mnogo vedeli za našo bridko usodo. Komaj prva poročila so prišla prvim najzaupnejšim prijateljem. Vsa Amerika je takrat slavila Tita kot jugoslovanskega narodnega junaka in tudi med Slovenci ni bilo veliko drugače. Edinole Ameriška Domovina je takoj od vsega početka vedela zakaj gre in imela pravilne poglede na dogodke v Jugoslaviji. Saj so takrat celo nekateri katoliški slovenski krogi v Ameriki sodili drugače in obsojali begunce. Nič nismo zamerili ali brez pomoči smo bili.

Imeli smo zelo redke prijatelje, ki so pojasnjevali naše

zadeve zaveznikiškim uradnikom in uspeh njihovih prizadevanj je bil, da nas niso več izročali nasilno razen v izjemnih slučajih Angleži, ki pa so po našem globokem prepričanju tudi v teh posebnih slučajih napravili očitne krivice. Angleške preiskave niso bile niti temeljite niti objektivne, dasi so bile dolgotrajne in za prizadete zelo, zelo mučne.

Vedne preiskave in zasliševanja so bile najizraziteje ponižanje, ki so ga begunci vsa leta morali prenašati. Vedno smo bili sumljivi, vedno so uradniki izpraševali s predhodki, da imajo opravka z vojnimi zločinci, vedno so hoteli odkriti neke nove vrste zločinov med nami.

Duševo trpljenje je bilo strašnejše kot telesno, dasi smo bil kot živina po barakah in nekdanjih hlevih.

BESEDA IZ NARODA

Vsaka pomoč Titu mora biti pogojna!

Vesti iz vzhodne Evrope so glasila, da ni misliti na kako poravnavo med Kremli in Kominform je zgolj pripravna lutka) in Titom, temveč da je Politbiro odločen za vsako ceno stresti partizanskega maršala, katerega je še včeraj predstavljali svetu kot heroja in ideal komunistične mladine, danes pa ga obkroža z razbojnikom in tiranom. Ana Pauker, Georgi Dimitrov in drugi sovjetski janičarski paše v vzhodni Evropi so na Krimu, kjer prejemajo navodila za končno ofenzivo proti učencu, ki si domišlja, da je enak učitelju Stalinu. Titova propagandna mašina že pripravlja ljudstvo na možen popolni prelom z vsemi drugimi komunističnimi deželami.

Druge vesti povedo, da Tito na skrivaj baranta z zapadnimi silami za ekonomsko pomoč. (predvsem gorila in industrijsko masinerijo), brez katere ne more upati na zmago v svojem boju z vesoljnim komunističnim svetom. Kakor se sliši, bi bile zapadne sile (seveda predvsem Amerika, ker drugi so itak suhi ko cerkvene miši) pripravljene pomagati, če bi dal Tito v zameno politične koncepcije. (Znani ameriški novinar Stewart Alsop poroča, da je Tito že dobil od nas pomoč v obliki gorila. Alsop je očitno naklonjen ideji, da je treba Titu na vsak način pomagati, ker bi se s tem s'abila komunistična fronta v vzhodni Evropi. Politiki oportunistem, ki je med vojno zapeljal naše državljane v kravje kupčije s Petaini in Darlani in — Titu, očitno se ni izumrl v Washingtonu). Tito bi seveda rajši pomoč "free for nothing" — kakor darila od UNRRE — češ, da bi se sicer kompromitiral pred svojimi lastnimi tovariši.

Kot že omenjeno, naši državljani v preteklosti niso bili vedno pretankovestni: pomanjkanje železa v hrbenici in značajnosti jih je že večkrat zapeljalo na spolzka pota in v dvomljive politične kupčije. Ampak ta pot ne vodi k uspehu. Kadar zagovorniki demokracije barantajo s tirani kakršne koli baže, tedaj stvar demokracije trpi. Izgovor, da je Tito spri s Kremli, ki je naš sovražnik in katerega bi naša pomoč Titu posredno prizadela, ne drži. Tisti, ki se naslanjajo na take izgovore, pozabljajo, da ni bilo nikdar v besednjaku demokracije gesla: Namen posvečujo sredstva! Zato je potrebno, da naši državljani odgovore na Titovo stokanje, da ga bo vzel vrag (Politbiro) če mu brž na nos na vrat ne priskočimo na pomoč.

"Našo pomoč dobiš samo pod enim pogojem: vrni jugoslovanskemu narodu polno politično svobodo, vključitvi svobodo govora, svobodo vesti, svobodo tiska in svobodo zborovanja, politiki zatrtje opozicije v r'lado in razpiši svobodne volitve, katerih se bodo udeležile vse bone fide politične stranke pod enakimi pogoji (kar vključuje tudi nabavo časopisnega papirja).

Ko smo pa prišli domov, je bilo še slabše. Surovost in krutost povsod, le kruha malo povsod, največkrat nič. Moji otroci tu v Chicagu so trkali na vrata raznih uradov in pisarni in prosili zame in bila sem več kot srečna, da sem dobila dovoljenje za na pot v Ameriko.

In septembra meseca, ko je imela moja hčerka počitnice, me je vzel v Cleveland, da obiščem naše sorodnike: Mrs. Zibert iz 167 ceste ter njene hčere in zeta. Prav lepo se jim zahvalim za vso gostoljubnost in trud, ki so ga imele z nami cel teden. Srečale smo veliko število domačih ljudi in prijateljev, katerim se vsem prav lepo zahvaljujem za vso gostoljubnost. Povsod so nas z vsem spoštovanjem sprejeli in čas je kar hitro potekel in morale smo se zopet vrniti v Chicago.

Zato se vam, drage sorodnice, prijatelji in znanci še enkrat prav lepo zahvaljujem in kadar bi kateri izmed vas zašel v to viharo Chicago, pa nas obišči-

te. Bog plačaj vsem skupaj! Vas vse prav lepo pozdravljam vam hvaležna, Agnes Zibert in hčerka Josephine, 719 Bristol, Westchester, Ill.

Koncert pevskega zbora "Zvon"

Cleveland (Newburgh), O. — Menda ni potrebno poudarjati, da ni naše pevsko društvo Zvon znano samo širom Clevelanda, ampak po vseh naselbinah, kjer se Slovenci kulturno udejstvujejo in doni naša slovenska pesem čez hrib in plan. Saj se je naš pevski zbor povsod odzval, če je le imel čas in priložnost nastopiti. Pred vojno, se spominjam, je celo ponesel našo krasno pesem čez meje države Ohio samo zato, da je ustregel tistim našim bratom in sestram, ki so hrepneli po slovenski pesmi, ki je kot balzam za nas v tujini, ki človeka razvedri v najbolj težkih urah ter mu vlije novega duha in volje v srce. Ponese ga nazaj v rojstno domovino in ga zaziblje v spomine na mlada leta. Ob njej pozabimo tudi na vse trpljenje, ker nas bodri, da lažje vztrajamo v boju za obstanek v vsakdanjem življenju.

Zivo se spominjam iz časa prve svetovne vojne, ko smo morali garati in trpeti skoro bi rekli noč in dan, pa je prišel veseli trenutek, ko smo lahko zapeli "Našo," naše zemlje pesem in zdelo se mi je takrat, kakor da je posijal svetel žarek sonca na nas v najbolj temni noči. In v tistih srečnih trenutkih, ko je srce govorilo in nas je naša pesem popeljala v duhu v domovino na naše vasi in holme; je bilo vse naše trpljenje pozabljeno.

Tukaj pa, ko še vedno bolj poredkoma slišimo naše pevce, pa postajamo brezbržni in mlajši, ker se ne zavedamo važnosti ohranitve naše pesmi, ki smo jo prinesli sem iz domovine, da nam je krajšala čas v težkih in veselih urah.

Zato pa poskusimo ohraniti ta biser naše slovenske zemlje še nadalje. Dokler se bomo kot sinovi in hčere naše slovenske domovine zavedali važnosti naše pesmi in dokler bomo podpirali naše pevsko zbor, toliko časa smo lahko brez skrbi, da nam bodo pevci, ki se trudijo in žrtvujejo čas in denar, prepevali na naših odrih nam v razvedrilo in v čast narodu.

Zato pa ne pozabimo v nedeljo 17. oktobra ob pol osmih zvečer napolniti dvorano Slovenskega narodnega doma na 80. cesti. S tem bomo pokazali našim pevcem, da nam je naša pesem še pri srcu ter da se zavedamo truda zborov, ki nam od časa do časa prinašajo melodijo naše pesmi, da nas pozivi in se razvedrimo ob njej kot svobodni narod v svobodni deželi. Pozdravljeni,

F. Krečič, član.

Pismo iz Kanade

Sudbury, Ont. — Veliko naših fantov je že v Kanadi in skoro vsi so se že oglasili, zato mislimo, da bo prav, da se tudi mi.

Težko pričakujemo Ameriško Domovino, katero vsi z velikim zanimanjem beremo, ker je edini list, ki res zastopa naše interese.

Tri mesece je, kar smo prišli v Kanado. Zaposleni smo pri C. P. R. Delo imamo naporno. Hrana odlična in se ne meri po kalorijah kot smo bili navajeni v Spittalskem taborišču. Ko zavrnemo kuhinjski zvonec, gremo v prostorno jedilnico in se ob bogato obložen mizi spominjamo, kako smo stali pred velikim poslopjem, držeč v roki staro konzervno posodo, obešeno na žico. Z jedilnim listom si nismo delali preglavic; vsak je vedel, kaj bo za zajtrk, kosilo

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Po vzdihovanju tam iz kota, kjer se je on opravljal, sem računala, da si obuva čevlje. Vendar spredaj mu je bila nekoli v napolje, zato je tako vzdihoval, kot bi nosil težke vreče krompirja v klet. Seveda, bilo je ravno po večerji in ajmohata se je bil natepel na vso milo vižo. Pričakovala sem, da bo vsak čas poprosil, ali morda celo ukazal, naj mu gre kdo pomagat. Pa ni. Je že zakej, da si je z lastno silo potegnil čevlje na noge.

Zdaj bo na lastnih nogah, sem ugibala, zato bom lahko vso nadaljno skrb posvetila sebi. Vse škatljice sem imela razpoložene po omari, kar jih premore ta svet za olepšavo ženskega obraza. No, saj če hočem biti pravična napram sama sebi, moram priznati, da ne potrebujem dosti tiste packarije ali šminke, ker sem že itak precej fletna. Včasih mi je kar sitno, ki sem tako fletna.

"Kdo je pa tole srajco speglal?" se oglasi on iz svojega kota, da sem se na vso moč prestrašila.

"V londro sem ti jo dala, ker

lo in večerjo. Kuhinja se je ravnala po letnih časih. Spomladi spinača, v poletju grah, jeseni "skravčljano zelje," a pozimi močnik.

S plačo smo kot začelniki kar zadovoljni. Res ni veliko, a vendar smo skoraj vsi že poslali svojcem pakete. Tudi sami zase smo si že nabavili najpotrebnejše. Pri nakupih v trgovinah nam dela angleščina še malo preglavic.

Nehote nam pride na misel, kako težko smo čakali pred pisarno socialnega odbora v veliki gneči na listek, ki je bil tako rekoč "ključ" za v skladišče. Ob tej priliki si štejemo v dolžnost, da se najtopleje zahvalimo g. d. Miheliču, ki je poleg težke duhovniške službe tako nesebično vršil posle socialnega odbora. Veliko zahvalo smo dolžni tudi vodstvu Karitativne pisarne, ki deluje v splošno dobrobit taboriščnikov. Predvsem naj velja naša zahvala pred. g. Petru Petelinu, vsestransko spoštovanemu g. Ambrožiču, ki sta res z materinsko ljubeznijo delila potrebnim taboriščnikom.

Stanovanje je v primeri s taboriščem še kar dobro. Pogrešamo le cesto iz taborišča in številne stezice med barakami, ki so pod nadzorstvom g. Rajka Sapošnika dajale taborišču lep vtis. V kuhinjo si prišel ob deževnem vremenu le v gumijastih škornjih. Istemu gospodu gre velika zasluga za časa službovanja pri "Arbeitsamt." — Skrbno je vodil evidenco, da je vsakega pravočasno poslal na delo.

Nehote so nam pohitele misli v Spittalsko taborišče. Nič čudnega, saj smo tam kot revni begunci živeli v velikem pomanjkanju v skromnih barakah. — Vsemu taboriščnemu vodstvu in izvršilnim organom naj gre še enkrat naša najtoplejša zahvala.

Z odličnim spoštovanjem
Zimmer Fred.

Malo preveč

"Natakar, tu v guljažu je tudi kos lesa. Če bi bilo to konjsko meso, ne bi nič rekel, toda konj z vozom je pa le malo preveč."

znajo tam boljše," sem boječe pripomnila.

"Eno figo znajo, če kaj vem," godrnja on. "Kar poglej tele gube pri rokavih. V taki že ne bom šel nikamor."

Pogledala sem rokave in res je bila pri enem tako majhna guba, da sploh ni bilo vredno besede. Uh, prav treba se je zaradi tiste gubice znašati!

"Pa katero drugo obleci," mu svetujem, "saj jih imaš na izbero v predalu."

"V tejle bom šel, ali bova pa doma," je on odločil. "Ta mi je posebno všeč, ki malo na zeleno povleče. Skoči v kuhinjo, pečen segrej in jo malo pogladi."

O, ti vranč, ti! Tok zdaj, ko sem že skoro vsa opravičena, naj mu pa srajco peglam! Kakle druga bi ga lepo po krščansko poučila: kar sam si jo speglaj, če si jo hočeš! Meni pa zares ni kazalo drugo, kot da sem jo vzela, raztegnila v kuhinji likalno desko in čakala nekaj minut, da se je gladilnik segrel. Malo sem potegnila ž njim parkrat sem in tje in mu nesla srajco nazaj.

"No, zdaj je pa že, kot se šika," jo je on pohvalil, pa ki je niti pogledal ni. Samo, da je njegova obveljala! Vidite, taki so, a si ne moremo nič pomagati, uboge reve. Samo ustrezati jim moramo, če ne, je pa precej kaj narobe v domačih zadevah.

Zdaj, ko ima zlikano srajco — vsaj mislim, da jo ima — bo menda že dal mir, da skončam svojo frizuro in drugo, kar je potrebno, da je ženska za med ljudi. Zopet sem se začela packati po nosku in bradici in ličicah s tistimi mazili, ko začne odpirati in zapirati predale pri omari. Nekaj časa jih je še odpiral in zapiral kakor to gre v normalnih slučajih. Kmalu je pa začel treskati z njimi, da se je kar hiša tresla. Kri mi je zastala po žilah in vsa trda sem pričakovala, kaj bo rekel. Pa ni nič. Samo loputal je in preverjal po predalih, da se nisem mogla več vzdržati ni sem ga milo vprašala:

"Morda pa kaj iščeš?"

"I, saj morda res," je z visokim glasom povedal, kot bi bila gluha. "In če bi že rada vedela, kaj iščem, ti bom pa povedal. Ko bi bila le ena stvar na svojem mestu, pa ni. Tukajle nekje bi morala biti moja kravatka, pa je, kot bi se v zemljo vdrla in se je."

"Vidiš, prav tamle pred nosom ti je na omari, kjer sem ti jo pripravila že prej."

"Zakaj mi pa tega prej ne poveš," je godrnjal on, "da moram vso hišo obrniti za njo."

Brav bi moral biti, da bi je ne videl, bi mu rada prijazno povedala, pa sem raje molčala. Danes že ne, ko greva ven! Bom že katerikoli prišla na svoj račun, če Bog da, sem si mislila.

Tako je šlo naprej in naprej. Kaj bi vse do pičice pripovedovala. Ko sem mu morala potem še najti tazarhašni klobuk, ki ga je sam spravil v škatljo in pozabil, kam jo je vtaknil, ko sem mu morala potegniti parkrat s krtačo po suknjiču, ko je bil že oblečen, ko se je vrtel skoro pol ure pred zrcalom in sem mu morala natančno povedati, kako daleč naj potisne klobuk na desno uho, da bo fant od fadere, je bil popolnoma dodelan. Jaz pa še davno ne. Kako naj se pa opravičim, ko sem morala vsako minuto pustiti z opravljanjem in streči njemu, vas vprašam.

In veste, deklič, kaj je tedaj napravil on? Razkoračil se je po sobi, si prižgal cigareto, potem pa zavpil meni v spalnico: "Micka, kaj pa že vendar počneš ves večer! Kaj se zdaj nisi opravičena? Na, zdaj naj čakam nate celo večnost! Alo, le glej, da se mi hitro skomandiraš!"

Vidite, deklič, taki so. Vse jim je treba znesti pred nos!

FR. JAKLIČ:

Peklena svoboda

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848

In Janez je pil iz Tonetovega kloubka in sedaj je videl jasno vso pot pred seboj do cilja, da katerega je že dolgo, dolgo namerjal.

"Na Preseko! Skriljani, na Preseko! Tam je naš hudčič!"

Tako je bolj zarjovel kakor zavpil Glavanov Janez in zavijtel nad glavo sekro, ki jo je imel v rokah.

"Skriljani, na Preseko!"

"Na Preseko!" so se oglašali posamezni, čimdalje več jih je bilo, in šli za Janezom, ki ki je vedno ponavljal:

"Na Preseko! Skriljani, na Preseko! Golani, na Preseko! Nad Menata!"

Ta klic je izzvenel pred gradom in zdolaj po cesti in na vasi.

"Skriljani, na Preseko! Maček, pojdi z nami!"

Janez je prevpil ves hrup in vsi s hribov, ki so ga slišali in razumeli, so šli za njim, ukajoči in vikajoči.

V graščinski kleti je ostal le general Tone in nekaj hudo vinskih puntarjev. Pili so in se veselili, da je bila ura že blizu polnoči. Tedaj se je pa razleglo v veži prestrašeno vpitje, tekanje sem in tja in skoraj je planil v klet ves zasopljivi človek, ki je komaj sunil iz sebe: "Vojaki!"

In sleherni, ki je zasopljivi prihitel v klet, je imel na jeziku besedo: "Vojaki!"

"Kje? Kje?" je vprašal general usopno in se vzdignil z lege poleg sode.

"Kje so? Kje so?" so vprašali vsi oni, ki so bile še trezni in so razumeli naznanilo.

Malnarček, ki je bil med prvimi pribežal, je vzel Tonetu kloubek z vinom in pil, potem pa povedal:

"Nameravali smo udariti v farovž. Ko ni bilo tebe, sem dal jaz povelje, da morejo eni iti po vasi in odzadaj mimo kaplanije, jaz sem hotel, s tistimi, ki so se mene držali pa mimo Mesarja po ulicah v farovž. Tako bi nam še miš ne bila ušla. Naročil sem bil ljudem, naj grabijo samo po papirju in po bukvah, da nam ne bodo mogli očitati, da smo sirovi, zlasti ker imamo itak jesti dovolj. Gremo po ulicah, kolikor mogoče nalahko, in že pridemo blizu farovža, tedaj pa pred nami nekdo zakriči: Haltberdja! —

Kar mrz mi je šlo po hrbtu in sem dejal, ko sem se nekoliko zavedel: Kdo tam? Naprej! Tako sem dejal in smo porinili tiste, ki so bili pred nami. Tedaj je pa od vseh strani prihajalo: Haltberdja! Haltberdja! Naši so vpili: Nazaj, nazaj! in pritiskali nazaj, da so nas odprizili. Soldatje! Paganeti! so vpili vse vprek. Povsed je naspil vršič. — Ni pošast! sem dejal in napenjal oči, kje bi koga zagledal, ker si še misliti nisem mogel, da bi bili vojaki.

Pa sem se kmalu prepričal, da so zares vojaki z dolgimi paganeti na puškah in dolgi mušketami pod nosom; zakaj komaj sem se nekoliko razgledal, že sem stal skoraj sam nasproti vojakom, ki so imeli pred seboj paganeate povešene. Tedaj sem videl, da se je treba umekniti, kakor so se drugi, in prišel sem, da ti povem."

"Niste znali udariti? Niste imeli krampov in cepinov? Udari bi bili! Udari, da bi se bilo vse razkropilo. Saj pravim, ako ni človek zraven, je pa vse narobe!"

"Anti ves!"

"Kaj misliš, da bodo vojaki sem prišli?"

Malnarček je skomizgnil, češ, saj je jih tudi pred farovžem nismo nadejali.

"Reš je! Tako bi lahko še generala ujeli, pa bi bilo vojske konec. Jaz se jim že ne dam!"

To je rekel, zapustil klet in šel v temno noč, da se reši in ohrani.

In tudi drugi so naredili takisto.

Cesarski guverner grof Welsersheimb je po prejemu pisma svojega prijatelja cesarjevega komornika Auersperga odredil, naj pošljejo nekaj vojakov med nemirne, ki bi varovali graščinsko last in s svojo navzočnostjo ohladili nemirno kri podložnikov. Niti v sanjah pa ni mislil, da bi kmetje kaj resnega nameravali. Vsa zadeva se mu ni zdelo važna.

Iz tega miru ga je pa predramil klic, ki je tistega večera zadonel po Kresiji: "Na Igu je punt!" in ki je bil spravljen vse ljudi v Kresiji pokonci.

"Punt je! Na Igu je punt! Izanci gredo!"

Tako je odmevalo po vežah in hodnikih in je skočilo tudi na ulico, da je šlo po vsem mestu.

"Na Igu je punt!" (Dalje prihodnjic.)

— V Indiji in na Kitajskem pridelajo največ tako zvanih "amer. lešnikov" (peanuts).

MALI OGLASI

Pohišstvo naproday

Radi odhoda iz mesta e naproday General Motors ledenica za \$100, Apex Mangle \$40, Maytag pralni stroj za \$30, je bil nov \$125, šivalni stroj \$40, mizarska miza (work bench) \$12, seti za spalno sobo, moderni \$40, stoli in drugo. Oglasite se na 5815 Luther Ave.

Želita 4 ali 5 sob

Mati in sin, ki oba delata, želita dobiti stanovanje 4 ali 5 sob v okolici od E. 55. St. do 79. St. Poštena plačila. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče po 5 uri zvečer PO 0692 in naj vpraša za Mrs. Rozman.

—(201)

Hiša naproday

Naproday je hiša 6 sob, 3 spodaj, 3 zgorej, v collinwoodski naselbinji. Vse prenovljeno. Kupepe se lahko vseli. Garaža za 2 avta. Za nadaljna pojasnila pokličite PO 9166.

—(Oct. 11, 15)

1948	OCT.	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

OCTOBER

10.—Oltarno društvo faje Marije Vnebovzete priredi bangle v Slovenskem domu na Holmes Ave.

16.—Društvo Sv. Kristine št. 219 KSKJ ima svojo plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.

16.—Podružnica št. 3 SMZ praznuje desetletnico svojega obstanka v Slovenskem domu na Holmes Ave.

17.—Podružnica št. 25 SZZ obhaja 20 letnico obstanka z lepno igro v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

17.—Jesenski koncert društva Zvon v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

23.—Lausche for Governor Dance v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti pod pokroviteljstvom Jos. W. Kovach Booster Committee.

24.—Pevski zbor "Planina" priredi jesenski koncert v Slovenskem narodnem domu na 5050 Stanley Ave., v Maple Heights. Po koncertu ples.

24.—American Legion's letni "Clambake" v svoji dvorani (Knausovi) na E. 62 St. in St. Clair Ave. Pričetek ob 5 popoldne.

30.—Podružnica št. 47 SZZ

priredi "Fall Festival Dance" v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

31.—Društvo sv. Pavla št. 10 (kegljači) "Halloween Dance" v cerkveni dvorani Sv. Pavla na 1369 E. 40 St.

NOVEMBER

13.—"Anniversary Dance" društva Ambassadors št. 62 SDZ v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

14.—Prireditelj godbe društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

20.—Društvo Kraljica Miru št. 24 SDZ priredi ples v SND na 80. cesti. Melody Pilots orkester.

24.—Carlton's (Carl's Boys) priredi "Thanksgiving Eve Dance" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igra Lou Trebar.

DECEMBER

11.—The Euclanders "Holiday Hop" v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. v Euclidu.

1949

FEBRUAR

5.—Plesna veselica dr. Franca Prešeren št. 17 SDZ v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

venske šole, česar da niti pod Avstrijo ni bilo. Človek se vprašuje, zakaj ne bi smeli imeti Slovenci v sredi mesta slovenske šole. Ali naj hodijo od tam v predmestja? In če je Avstrija delala krivico, ali naj se ta krivica za vedno nadaljuje? Italijani tudi pozabljajo, da so oni zatrli prav vse slovenske šole in da je treba to staro krivico vendar enkrat popraviti. Toda Italijani pravijo, da je ustanavljanje slovenskih šol napad na lasko narodno posest. Tudi pravijo, da je treba slovenske šole zato odpraviti ker je Jugoslavija odpravila mnogo italijanskih šol. Gonia potem napada slovenske profesorje in učitelje, ki so v precejšnjem številu begunci iz Slovenije. "Emacipazione" jih je vse prinesla z imeni. Tako jih torej Tito preganja na eni strani, na drugi pa nasledniki laških fašistov. Tudi na slovenske knjige se spravljajo, češ da goje slovenski irendentizem. In vendar so te knjige izdane od zvezniške vojaške uprave. Strašno boli tržaške Lahe, da je italijanski geografski zavod v Firencah tiskal slovenski šolski

talas, kjer so zemljepisna imena slovenska. Proti slovenskim dijakom pišejo, da niso domačini. Kakor da bi bili tržaški domačini. Razni Kalabrezzi, ki so se pod Mussolinijem priselili v Trst, Statistike, ki jih prinašajo, same dokazujejo, da je ogromna masa dijaštva domača, iz Trsta in okolice. Kam pa naj gredo slovenski študentje iz tržaške okolice v srednje šole, če ne v Trst? Lahko se jeze, da je par italijanski družin vpisalo otroke v slovenske šole. Teh je zelo malo, pa še ti so to storili, ker hočejo, da bi njih otroci znali oba jezika.

Tako je časopisje udarilo po Slovincih čisto na tisti način, kot je to delalo v dobi fašizma.

DEJANSKO HOČEJO PREPREGATI SLOVENSKE ŠOLE.

— Pa ne samo s pisanjem, tudi z dejanskim nasiljem so hoteli prepregati slovenske šole. V srhedišču mesta je edina slovenska šola v ulici svetega Frančiška. Italijani stojijo na stališču, da kaj takega ni dopustno. Svojo voljo hočejo s silo uveljaviti. Ko se je začelo 20. t. m. na šoli vpisovanje, so slovenski učitelji našli zjutraj zgoraj imeno-

vano šolo zaprto. Ključki so bili pri ravnateljici laške šole, pa ta jih ni hotela izročiti, ampak je rekla, naj se pridejo otroci vpisovat kar k njej. Nato so začeli slovenski učitelji otroke vpisovati kar na cesti. To je trajalo ves teden. Šele v soboto so odprli vrata. Ko je šla deputacija staršev k polkovniku Marshallu, je ni hotel sprejeti. Ko se je naslednje dni le moral udati, se je izgovarjal, da je napaka na strani "slovenskega didaktičnega ravnatelja," kakor da bi se morali otroci vpisovati pri njem. Pokazalo se je, da je polkovnik hotel ustreči Italijanom in jim pomagati zatreti edino slovensko šolo v središču mesta. Ker bi morali otroci v slovensko šolo v predmestja, so mislili Italijani, da bodo tako slovenske starše prisilili vpisati otroke v laško šolo. Čudno je, da zastopnik ameriške demokracije ne razume, kako igra v roke nekdanjim najhujšim italijanskim fašistom. Daje pa ameriški zastopnik s tem tudi novo orožje v roke komunistom, kajti vsako nasilje in vsaka neodločnost oblasti je sredstvo za komunistično agitacijo.

SE MNOGO SLOVENSkih OTROK V LASKIH ŠOLAH. — Kljub temu, da so zapadni zavzniki v letu 1945 odprli slovenske šole, je vendar še vedno mnogo otrok slovenskih staršev v italijanskih šolah. Nekateri so se bali takrat dati otroke v slovensko šolo, ker so imeli tam glavno besedo komunisti. Kasneje pa niso hoteli menjavati. Če bi se danes otroke razdelilo strogo po narodnostni pripadnosti, bi italijanske šole izgubile še mnogo otrok.

BORBA ZA DVOJEZIČNOST SE BIJE tudi pri osebnih izkaznicah. Zvezniška uprava je nedavno sklenila izdati nove naosebne izkaznice. Te naj bi bile v mestu samem italijanske, v okolici pa dvojezične. Ukrep je proti statutom STO, ki izrečno zahteva enakopravnost deželnih jezikov. Tudi to je igra zvezniške vojaške uprave v roke laškega šovinizma.

CELO NA TRŽASKEM VELESEJMU, ki so ga odprli v sredi septembra, so Lahi dosegli, da smejo biti napisani in pojasnjeni samo v italijanskem jeziku. Tako hočejo delati vtis, da je Trst samo italijanski.

V RIM SO ŠLI tržaški Italijani pritiskati, da bi se Trst priključil Italiji. Bilo je to 15. septembra ob priliki obletnice, ko je stopila mednarodna pogodba o italijanskih mejah v veljavo. V Rim jih je šlo 400, doma pa so ta dan ukazali izobesiti italijansko narodno zastavo na pol droga v znamenje žalosti. Odziv je bil zelo kalvern. Navaden Tržanec ne mara za Italijo. Nekateri so izobesili kar tržaško zastavo (Rdečo z belo helebardo). Za Italijo so nekdanji liberalni krogi, ki so bili kasneje za Mussolinija in ki so v srcih ostali zvesti Mussolinijevemu nacionalizmu.

Vesten in pravičen sodnik prosi za izvolitev

Med drugimi sodniki kandidira za ponovno izvolitev tudi okrajni sodnik v Clevelandu, Harry A. Hanna, eden najboljših sodnikov na okrajni sodniški.

Harry A. Hanna je diplomiral iz Loyola višje šole leta 1918 in iz John Carroll univerze leta 1922. Potem je stopil v službo pri odvetniški firmi Quigley in Byernes, obenem je pa študiral pravo. Odvetniški izpit je napravil v decembru 1926. Leta 1930 je odprl svojo pisarno.

Leta 1935 ga je imenoval guverner Bricker za posebnega svetovalca pri likvidaciji Guardian banke, kjer je ostal do leta 1937.

Ko je bil Thomas J. Herbert izvoljen za državnega pravdnika, je imenoval Hanna za asistenta. V marcu 1948 ga je pa imenoval guverner Herbert za okrajnega sodnika v Clevelandu na mesto umrlega sodnika Stanley Orra.

Sodnik Hanna je oženjen in oče treh otrok. Od 1933 do 1936 je služil kot predsednik Alumni organizacije na John Carroll univerzi. Pod njegovim vodstvom se je vršila kampanja, ki je zbrala dovolj denarja za zgradbo sedanega imponentnega poslopja te univerze.

Sodnik Hanna je član organizacije Kolumbovih viteзов, trgovske in odvetniške zbornice

ter raznih drugih klubov in organizacij.

Sodnik Hanna je priznan izvrsten jurist, do potankosti pravičen, obenem pa iskren in vsekoli čuteč s preprostim človekom. Državlani bodo prav storili, če pri volitvah 2. nov. napravijo križ pred sodnikom Harry A. Hanna.

Lažje jeste, boljše izgledate

SE BOLJŠE POČUTITE

Ni Vam treba biti slabotni in "doli med izmedki" vsled navadne razprane in njenih simptomov! Vi ste lahko ravno tako pametni kot tisoče drugih, ki že od leta 1887 poznajo in uživajo to slavno hladno-toniko, odvajalno pripravljeno, Trinerjevo Grenko Vино. Ta mnestvena formula je pripravljena iz posebno izbranih naravnih korenin, zelišč in raznega cvetja. Deluje prijetno, gladko in gotovo pri odstranitvi raznih zastankov v črevesju. Nabavite si steklenico Trinerjevega Grenko Vina še danes in preskusite njegove čudovite dobrote sam. (Opomba: ako vam ni mogoče dobiti Trinerjevega vina v vaši bližnji prodajalni, tedaj pošljite \$1.50 z naslovom vašega prodajalca, na naslov: Jos. Triner Corp., 4035 W. Fillmore, Chicago, in vasa 18 oz. velika steklenica Trinerja, vam bo odposlana poštino pristo).

Trinerjevo Grenko Vино

BELO DOBIJO

Moški dobi delo

Sprejme se moškega za splošno tovarniška dela. Predznanje ni potrebno. Plača od ure. Jako ugodni delovni pogoji. Vprašajte v

Enamel Products Co.

Vogal Eddy Rd. & Taft Ave. (199)

Ženske za čiščenje

Delo je podnevi, od 8 zjutraj do opoldne. Plača. Zglasite se v Employment uradu Wm. Taylor Son & Co. 630 Euclid Ave. (199)

Službo dobijo

Takoj se sprejme žensko za pomoč v kuhinji, delo samo zjutraj, in strežajko za restavracijo. Zglasite se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. (199)

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

3 do 5 neopremljenih sob, za najemnino do \$35 na mesec. V družini so mož, žena in 1 otrok. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EX 2275. (100)

Grelec naproday

Naproday je Circulator grelec na premo. Je v jako dobrem stanju. Pokličite HE 2783. (199)

Hiša za 1 družino

Naproday je hiša za 1 družino, 6 sob zidana, plinska kurjava, cemejni dovoz. Hiša je v prvovrstnem stanju, blizu cerkve, šole in transportacije. Prodaja jo lastnik. Cena je \$12,500. Vprašajte na 8422 Rosewood Ave. telefon Diamond 0763. (102)

Hiša naproday

Naproday je hiša za 2 družini na Huntmore Ave. Podrobnosti izveste pri lastniku na 1197 E. 176. St. (200)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA Prescriptions — Vitamins First Aid Supplies 1001 St. Clair Ave. in E. 68th

ALI STE PREHLAJENI?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

TEKOM ČASA,

ko se zozodravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St. je okrog 25 drugih zozodravnikov v tej naselbinji prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko s našim zozodravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil s novim. Vam ni treba imeti dolžnosten dogovora.

Delo izgotovljeno brez odlašanja. Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9:30 zj. do 8. ev.
Tel.: EN 5613

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

Don't feel and look your best until you get the vitamins you need to make the following test at our risk.

One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for 30 days. If you are not satisfied your doctor will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has the trademark.

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
KING LABORATORIES, INC.
Indianapolis, Indiana

Iz navidezne deklice je postal fant. — Andrew Griffin, star šest in pol leta, sin Mr. in Mrs. Andrew Griffin iz Fort Worth, Texas je večkrat nosil dekliško obleko, dokler je še imel dolge lase, kot nam ga kaže prvi dve sliki od leve na desno. Na tretji sliki pa je mali Andrew kot fant, ko mu je brivec prvič ostrigel dolge kodre, kar bo zanj sedaj bolj komodno, ko je prišel hoditi v šolo.

—(Oct. 11, 15)

Izgubljeni svet

ROMAN

"Pri svetem Jurju! Vi ste in nazven štrlečo brado, pora-
jo pa pogodili, dragi mlade-
nič!" je rekel lord John in me
kani. Izpod košatih in mogo-
lopnih po hrbtu. "Kar ne gre
mi v glavo, da se nismo na to
zmislili že poprej. Imate si-
cer samo kako uro časa do
solnčnega zatona, a če s seboj
vzamete beležnico, morda boste
utegnili vsaj na hitro v glav-
nem načrtu pokrajino. Če
postavimo na kup vej te tri
zaboje s strelivom, vam bom
že lahko pomagal navzgor."

Stopil je na zaboje, medtem
ko sem ogledoval deblo, in me
potem rahlo dvignil v zrak, a
nenadno je priškolil še Chal-
lenger in me tako sunil z mo-
gočno roko, da sem kar sfrčal
navzgor med vejave. Oprijel
sem se z rokama veje in si pri-
čel, kakor je šlo, pomagati z
nogama, dokler se nisem tja
povzpeli poprej s trupom in po-
tem z nogama. Takoj sem za-
gledal gori tri izvrstne debele
veje nalik pravi lestvici in višje
zopet nebroj prekrizanih, zame
pripravih vej, pa sem se tako
hitro povzpeli navzgor, da sem
kmalu izgubil tla izpred oči in
nisem ničesar videl razen listja
naokrog. Tu in tam sem sre-
čal zapreke in mestoma sem se
celo moral za razdaljo kakih
osem do deset čevljev oprije-
mati plezalke, a v splošnem
sem dobro napredoval in kmalu
sem imel občutek, da grmi
Challengerjev mogočni glas ne-
kje jako globoko spodaj. A
drevo je bilo orjaško visoko in
nisem opazil, če sem pogledal
navzgor, da bi postajalo listje
bolj redko. Ko sem se hotel
povzpeti zopet na novo vejo,
sem zagledal, da visi z nje ko-
šat klobčič. Imel sem ga za
zajedalca na način naše omele
in se za njim ozrl, da vidim,
kaj pride potem, a zagledal ne-
kak takega, da sem se skoro
zvrnil od presenečenja in stra-
hu z drevesa.

V razdalji enega ali dveh čev-
ljev je bulil vame neki obraz.
Neznano bitje, od katerega sem
videl le glavo, je čepelo za
omelo in pogledalo izza nje v
istem trenutku, ko sem se tja
ozrl. To je bil človeški obraz
— vsekakor je bil človeškemu
bolj sličen kakor pri vseh opi-
cah, katere so mi kdajkoli bile
prišle pred oči. To je bil po-
dolga, belkast, z bradavicami
posejan obraz s ploskim nosom
in nazven štrlečo brado, pora-
jo pa pogodili, dragi mlade-
nič!" je rekel lord John in me
kani. Izpod košatih in mogo-
lopnih po hrbtu. "Kar ne gre
mi v glavo, da se nismo na to
zmislili že poprej. Imate si-
cer samo kako uro časa do
solnčnega zatona, a če s seboj
vzamete beležnico, morda boste
utegnili vsaj na hitro v glav-
nem načrtu pokrajino. Če
postavimo na kup vej te tri
zaboje s strelivom, vam bom
že lahko pomagal navzgor."

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

je kakih trideset milj široka in
dva set milj dolga. Bila je v
splošnem podobna ploskemu li-
jaku, katerega stene so se po-
dobile ploskemu lijaku, katere-
ga stene so se polagoma spu-
ščale proti sredini, kjer je le-
žalo dokaj razsežno jezero. Meri-
ti je moralo do deset milj obse-
ga in se krasno zelenkasto svet-
likalo v večerni luči, obrežje je
bilo poraslo z gostim tršjem,
vodno gladino pa so prekinjale
tu pa tam rumene plitvine, ki
so žarele kakor zlato pod blagi-

mi solnčnimi žarki. Ob robu
teh peščenih otočic je ležalo
več temnih dolgih predmetov,
ki so bili preveliki, da bi jih
smatral za aligatorje, pa predol-
gi, da bi bili indijanski čolnici.
S pomočjo kukala sem ugotovil,
da so bila to živa bitja, vendar
pa se nisem mogel domisliti,
kaj bi to bilo.

V dolenjem koncu onega ro-
ba planote, kjer smo bili za-
sidrani, v daljavi petih ali še-
stih milj, od nas ločeno po
gozdnatih obronkih ter vmes po-

sejanih jasad, je ležalo jezero.
Tik pod menoj sem zagledal
iguandonsko poljano, še naprej
pa je bilo videti med drevjem
okroglo odprtino, ki je kazala
pterodaktilsko močvirje. On-
stran jezera pa je izgledala
planota povsem drugače. Tam
so se nadaljevale tudi v notra-
njosti dežele nam od zunaj po-
znane bazaltne pečine, dvigale
so se kakor približno dvesto
čevljev visoka stena in spodaj
polagoma prehajale v gozdnati
obronek. Razločil sem sredi

tega rdečkastega skalovja sko-
zi kukalo dokaj višje od tal več
mrkih lukenj, ki so pač morale
biti vhodji v jame. Ob eni iz-
med teh odprtin se je svetlikala
neka belkasta stvar, a nisem
mogel razločiti, kaj bi bilo. Pri-
čel sem potem risati načrt vse
pokrajine in s tem nadaljeval,
dokler ni zašlo solnce in posta-
lo tako temno, da nisem več
bil v stanu zabeležiti podrobnos-
ti. Nato sem se spustil k to-
varišem, ki so me željno pričā-
kovali ob vzhodu orjaškega

drevesa. To pot sem bil pač
jaz junak! Sam sem izmislil
načrt, ga tudi sam izpeljal in
zdaj prinesel zemljevid, ki nam
je moral prirediti dober me-
sec dni potikanja med
nepoznanimi nevarnostmi.
Vsa izmed njih mi je
svečano stisnil roko. A preden
sem pričel razpravljati o po-
drobnostih zemljevida, sem jim
še moral popisati srečanje z
opičjim človekom vrh drevesa.
"Ves čas je bil tukaj," sem
rekel.

DODATNA

NUJNOSTNA ODREDBA

po Javni utilitetni komisiji v Ohio

NANAŠAJOČ SE NA DODATNE

PLINSKE GRELNE INSTALACIJE

Javna utilitetna komisija v Ohio je pravkar izdala
dodatno nujnostno odredbo, ki stopi **takoj v veljavo**.
Ta bazira na pričevanju družbe The East Ohio
Gas Company pred zaslišanju komisije 30. se-
ptembra 1948.

Ob tem času je East Ohio predložila svoj najno-
vejši proračun o plinski zalogi, ki je na razpolago
za grelni sezono 1948-49. Pokazal je, da družba
pričakuje imeti na razpolago, za dostavo ob dnevih
največje potrebe, več plina, kot pa ga je bilo ozna-
čenega v prejšnjem proračunu, ki je bil predložen
2. marca 1948.

Vsled tega, najnovejša odredba Komisije do-
voljuje East Ohio zalagati nove in dodatne plinske
grelne instalacije s naravnim plinom tekom sedanje
grelne sezone, **le do sledeče meje:**

KONVERZIJA OD DRUGE VRSTE KURIVA

Dovoljenje za premembo od druge vrste kuriva
za gretje s naravnim plinom, se bo izdalo
vsem prosilcem, ki so se registrirali do in vklju-

čivši 1. junija 1948, ampak katerim se je odklonilo
dovoljenje na podlagi prejšnjih proračunov glede
zaloge plina, katero se je predvidevalo za razpo-
lago.

Takih prosilcev je bil 4.687 v okolišju družbe. Če
bo kateri izmed te skupine preklical svojo prošnjo,
se bo dovoljenja za premembo od druge vrste
kuriva v tej jesenski ali zimski dobi izdalo prosil-
cem, ki so vložili prošnje izza 1. junija 1948, za
upoštevanje v 1949. Ta dovoljenja bodo izdana
LE DO ŠTEVILA preklicov in po redu njih regis-
tracije po 1. juniju 1948. Nujnostni slučajji bodo
dobili prednost.

Prosilci, katerim se bo dalo odobrenje, bodo ob-
veščeni čimprej mogoče.

NOVA POSLOPJA

Dovoljenj za inštalacijo plinske grelni naprave v
novo zgrajena poslopja, nahajajoča se v območju
East Ohio, bo izdanih do števila 2.500, tekom pre-
ostalega leta 1948.

Prošnje za konverzijo na kurjavo s plinom v **PRIHODNJEM LETU** se še
vedno sprejema

East Ohio bo še nadalje sprejemala prošnje od
odjemalcev, ki želijo premenjati v **zimi 1949-50**
na kurjavo s plinom. Vse te prošnje se mora vložiti
v najbližjem uradu družbe potom pošte ali osebno.
Prošnje se bo upoštevalo po redu, kot bodo spre-
jete, toda se jih ne bo vzelo v rešitev do konca

tekoče grelni sezone. Ob tistem času, bo število
izdanih dovoljenj, če katera, odvisno od raznih
faktorjev, vključivši izkušnja družbe v zadoščenju
zahtev to zimo in bolj natančnih informacij glede
količine dodatnega plina, ki bo na razpolago za
drugo prihajajočo zimo.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Ta prošnja je
za v
odobritev za
konverzijo na
plinsko kurjavo

V

1949

EAST OHIO GAS COMPANY

DATUM

Prošnja za dovoljenje premembe iz druge vrste kuriva na kurjavo s
naravnim plinom za gretje

(Za zimo 1949-50)

(Prosimo tiskati; ne pisati)

IME PROSILCA

ŠTEVILKA IN ULICA

(MESTO ALI OKRAJ)

TELEFON

KAKŠNO POSLOPJE (Prosimo označiti)

ZA ENO DRUŽINO ☐DRUGO ☐

Če je drugo, prosimo opišite

Če se namerava inštalirati plin drugje kot
pa na označenem naslovu na levi strani,
dajte naslov, kjer se ima opremo inšta-
lirati.

ŠTEVILKA IN ULICA

MESTO ALI OKRAJ

PODPIS PROSILCA